

Warszawa, 1 grudnia 2020 r.

Adres do korespondencji:

Przemysław Czarnek  
Minister Edukacji i Nauki  
Al. J.Ch. Szucha 25  
00-918 Warszawa

*PETYCJA*

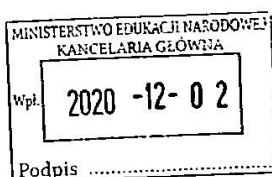
*W sprawie dostosowania egzaminów maturalnych do sytuacji wywołanej pandemią  
wirusa SARS-CoV-2*

jesteśmy grupą uczennic i uczniów klas maturalnych

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia  
11 lipca 2014 r. o petycjach wnosimy żądanie w sprawie podjęcia wskazanego w niniejszym piśmie  
rozstrzygnięcia w sprawie dostosowania egzaminów maturalnych do sytuacji wywołanej pandemią  
wirus SARS-CoV-2



RPW/61035/2020 P  
Data:2020-12-02



Z niepokojem obserwujemy niewystarczające i powierzchowne działania Ministerstwa Edukacji i Nauki dotyczące naszych egzaminów maturalnych. Uważamy, że proponowane rozwiązania są zbyt późno podejmowanymi poprawkami kosmetycznymi, które nie spowodują bezpośredniego dostosowania matur do obecnej sytuacji, z jaką się zmagamy. Niezbędne są natychmiastowe i przemyślane decyzje w kierunku zaadaptowania ich poziomu do panujących warunków.

Rok 2020 odcisnął się znaczącym piętnem na uczennicach i uczniach, a także nauczycielkach i nauczycielach oraz pracownicach i pracownikach szkół. W wyjątkowej sytuacji są jednak tegoroczne i przyszłe maturzystki oraz maturzyści, którzy przez kolejne miesiące tracą możliwość przygotowania się do egzaminu dojrzałości w normalnych warunkach szkolnych. Dla uczennic i uczniów techników jest to tym bardziej trudne, gdyż zdają oni również egzaminy kwalifikujące do wykonywania zawodu.

W obecnej sytuacji nie jesteśmy w stanie otrzymać całej wiedzy, która jest zawarta w podstawie programowej. Wielu z nas nie przerobi w całości obowiązującego materiału, co spowoduje nierówności na wielu płaszczyznach. Każda nauczycielka/każdy nauczyciel prowadzi lekcje w indywidualny sposób, co niekoniecznie wiąże się z omawianiem rozdziałów w takiej kolejności, jaką przewidują podręczniki. Warto także spojrzeć na to, jak wygląda obecnie obowiązujące nauczanie w trybie zdalnym. Jest ono niejednolite - osoby prowadzące zajęcia bardzo często korzystają z różnych metod przekazywania wiedzy, gdyż nie ma odgórnych zaleceń dotyczących używanych programów, platform, czy też pomocy naukowych. Każda nauczycielka/każdy nauczyciel chce przekazać wiedzę uczennicom i uczniom w jak najbardziej przystępny sposób, jednakże bez wiedzy dotyczącej obowiązującego zakresu materiału jest to utrudnione. Mówiąc o tej formie nauczania, warto mieć na uwadze również wymagania techniczne, które często stanowią przeszkodę dla uczestnictwa w lekcjach. Widoczne są tutaj różnice na poziomie szkół miejskich i wiejskich - na obszarach gminnych występują znaczne problemy dotyczące jakości, jak i możliwości partycypowania w nauczaniu zdalnym. Uwydatnia to różnice majątkowe między uczennicami oraz uczniami. Część z nich posiada własny sprzęt, niektórzy posiadają jedno urządzenie na całą rodzinę, które muszą dzielić z pracującymi na odległość rodzicami i/lub rodzeństwem, jeszcze inni - nie posiadają go wcale.

W dalszym ciągu istnieje zjawisko tzw. "znikającego ucznia", którego nazwisko widnieje w dzienniku i który chciałby uczestniczyć w lekcjach, jednak z uwagi na te trudności nie może. Należy mieć te komplikacje na względzie.

Niepodjęcie odpowiednich kroków dotyczących przygotowania do egzaminu maturalnego może skutkować nierównością szans przy rekrutacji na uczelnie, bądź w przypadku uczennic i uczniów techników (a także szkół branżowych, w których - tak jak w technikach - odbywają się egzaminy zawodowe) w znalezieniu pracy po ukończeniu nauki.

Dlatego pragniemy Panu przekazać nasze sugestie dotyczące tego, jakie działania należy podjąć, aby uczynić egzaminy maturalne dostosowanymi do sytuacji spowodowanej pandemią COVID-19.

## **NASZE PROPOZYCJE**

### **Ogólne - do całości egzaminu:**

- 1. Jak najszybsze ogłoszenie wymagań związanych z egzaminem oraz wytycznych sanitarno-epidemiologicznych dla danych stref (zielonej, żółtej, czerwonej) -** potrzebujemy wiedzieć, w jaki sposób przygotować się do matury, a także jakie obostrzenia mogą nas obowiązywać (w zależności od liczby zachorowań na danym terenie). Szczególną uwagę kierujemy wobec wymagań, jakie mają obowiązywać uczennice i uczniów z orzeczeniami, którzy zwykle potrzebują specjalnych warunków podczas zdawania egzaminu, aby nie odczuwali dyskomfortu i by umożliwić im jak najlepsze jego zdanie, mając na uwadze trudności, z jakimi się zmagają.
- 2. Odwołanie części ustnej egzaminu maturalnego -** ta część matury nie wlicza się do rekrutacji na uczelnie wyższe, a w obecnej sytuacji każda godzina lekcyjna poświęcona na przygotowania jest na wagę złota. Przeprowadzenie tej części matury wiąże się z ogromnym ryzykiem dla zdrowia, a nawet życia uczennic i uczniów oraz egzaminatorek i egzaminatorów.
- 3. Porzucenie pomysłu ministerialnego dotyczącego okrojenia zakresu materiału o 30% na rzecz "zadań do wyboru" -** uważamy, że obcięcie materiału będzie niesprawiedliwe,

gdyż każda klasa podąża inną kolejnością realizowanego materiału. Bardziej sprawiedliwym będzie przygotowanie puli zadań, z której maturzystka/maturzysta będzie musiał indywidualnie wybrać określoną liczbę z nich, które zdecyduje się rozwiązać.

- 4. Wydłużenie czasu trwania egzaminu maturalnego na rzecz zwiększonej liczby zadań, która umożliwi zdobycie większej liczby punktów z różnych tematów** - tak jak zaznaczyliśmy, każda klasa realizuje materiał według innego porządku. Uważamy, że zwiększenie liczby zadań oraz proporcjonalne zwiększenie czasu trwania egzaminu umożliwi każdej maturzystce/każdemu maturzyście wykazanie się w tematach, które opanował dostatecznie.
- 5. Powrót do szkół klas maturalnych** - niedoskonałości nauczania zdalnego odciskają swoje piętno na zrozumieniu materiału. Za dobre posunięcie uważamy przywrócenie nauczania hybrydowego dla uczennic i uczniów klas maturalnych, gdyż wówczas możliwy jest ich kontakt z nauczycielką/nauczycielem, a w rezultacie - lepsze pojęcie omawianego tematu.
- 6. Wydanie przez Ministerstwo Edukacji i Nauki zakresu rekomendowanych materiałów w jak najszybszym terminie** - uczennice i uczniowie walczą z ogromnym stresem dotyczącym braku wiedzy na temat treści, które zostaną uwzględnione na egzaminie maturalnym. Lista tzw. "pewniaków maturalnych" mogłaby wpłynąć na lepsze przygotowanie.
- 7. Udostępnienie materiałów dydaktycznych** - mamy tu na myśli nie tylko portale uzupełniające podręczniki, ale także i te, które umożliwiają dostęp do tekstów kultury czy przykładowych zadań, które mogą zostać wykorzystane przez uczennice i uczniów w celu przygotowania się.
- 8. Ujęcie podstawowych pojęć i wzorów w tablicach maturalnych (na wzór matematycznych)** - tablice ze wskazówkami są stosowane co roku i wpływają znacząco na rozwiązanie zadania. Uważamy, że zawarcie podstawowych pojęć (w przypadku języka), jak i wzorów (w przypadku przedmiotów ścisłych) byłoby nie tylko ułatwieniem, ale także sprawdzianem umiejętności (a nie tylko wiedzy), które są równie ważne.

**9. Umożliwienie organizacji konsultacji przedmaturalnych w szkołach** - lekcje to za mało. Nie wszyscy mogą sobie pozwolić na opłacenie korepetycji lub kursów maturalnych. Ten problem może rozwiązać dofinansowanie oświaty na szczeblu samorządowym, dzięki czemu nauczycielki i nauczyciele mogliby prowadzić zajęcia przygotowawcze, za które otrzymywaliby wynagrodzenie.

**10. Dostosowanie egzaminu poprawkowego do trudności napotkanych przy pierwszym podejściu** - nowa sytuacja sprawia, że możemy poczuć się znacznie mniej pewne/pewni i napotkać trudności, z jakimi dotychczas nie mierzyły się nasze starsze koleżanki i starsi koledzy podchodzący do egzaminu maturalnego przed nami. Warto uwzględnić to przy tworzeniu arkuszy poprawkowych.

**11. Pozostawienie obowiązku zdawania jednego przedmiotu na poziomie rozszerzonym** - większość z nas zdecydowała się zdawać maturę, aby móc kontynuować naukę na uczelniach wyższych. Wycofanie obowiązku zdawania jednego przedmiotu na poziomie rozszerzonym nie jest ułatwieniem dla nas, a dla osób przygotowujących arkusze. Proponujemy zastąpienie tego udogodnienia bardziej merytorycznym rozwiązaniem.

**12. Przygotowanie kilku tematów wypracowania do wyboru (zarówno dla poziomu podstawowego, jak i rozszerzonego)** - uważamy, że lista tematów do wyboru będzie dużym ułatwieniem nie tylko dla naszego rocznika, ale i dla przyszłego. Dwie opcje to zdecydowanie zbyt mała liczba.

**13. Zniesienie nacisku tematu na tzw. "lektury z gwiazdką"** - uważamy, że warto postawić na pracę własną i pozwolić maturzystkom oraz maturzystom na odwoływanie się do dowolnego tekstu kultury, sprawdzając ich wiedzę o nim, ale także argumentację zgodną z wybranym tematem. To rozwiązanie jest również warte uwagi wobec przyszłego rocznika.

**WAŻNE:** Zaznaczyliśmy, że znaczną część postulatów warto zastosować w odniesieniu do egzaminu dla uczennic i uczniów młodszego rocznika, gdyż oni również zmagają się z podobnymi trudnościami.

Liczmy na pozytywne rozpatrzenie wypracowanych przez nas rozwiązań. W razie wszelkich wątpliwości służymy wyjaśnieniem.

Z poważaniem,  
uczennice i uczniowie klas maturalnych